

Analýza vplyvov na životné prostredie
5.1 Ktoré zložky životného prostredia (najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy) budú predkladaným materiálom ovplyvnené a aký bude ich vplyv ?
Z vykonaných hodnotení vplyvov strategického dokumentu Program Slovensko na životné prostredie, vrátane zdravia, v ktorom sa porovnal vývoj navrhovaného variantu s nulovým variantom, zväžil sa stav prostredia, trendy vývoja, existujúce environmentálne problémy a ciele, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie z hľadiska ich druhu, dosahu, doby pôsobenia, významnosti očakávaných vplyvov a rizík s ktorými sa spája, vyplýva, že neboli identifikované také predpokladané negatívne vplyvy, ktoré by znemožňovali odporučiť strategický dokument Program Slovensko na schválenie v navrhovanom variante riešenia dokumentu, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie, za predpokladu dodržania návrhov a odporúčaní na úpravu Programu Slovensko. Vplyvy Programu Slovensko na životné prostredie a na zdravie obyvateľov, ktoré bolo možné predpokladať v rámci posudzovania podľa druhej časti zákona č. 24/2006 Z. z., nie sú takého charakteru, aby negatívne ovplyvnili životné prostredie, aspekty zdravia a kvalitu života.
5.2 Bude mať predkladaný materiál vplyv na chránené územia a ak áno, aký?
Oprávnené aktivity v rámci cieľa 2 politiky súdržnosti „Ekologická a nízkouhlíková Európa“, špecifického cieľa RSO2.7 sú zamerané na adaptáciu na zmenu klímy, ochranu prírody a krajiny, znižovanie znečistenia a zlepšovanie stavu jednotlivých zložiek životného prostredia. Niektoré oprávnené aktivity v rámci opatrení 2.7.1 a 2.7.3 budú s vysokou pravdepodobnosťou vyžadovať predinvestičnú a projektovú prípravu, v rámci ktorej budú preferované koncepty zelených a modrých opatrení. Rôzne aktivity technického, projekčného, monitorovacieho, analytického, informačného a edukačného charakteru nebudú mať priame vplyvy na zložky životného prostredia a na zdravie obyvateľov. Tie nastanú až po ich uplatnení v praxi, pri realizácii jednotlivých operácií. Pri všetkých opatreniach okrem 2.7.2 a 2.7.5 boli identifikované aj synergické pozitívne vplyvy na zložky životného prostredia v schéme odhadu primárne dotknutej zložky alebo zložiek životného prostredia a sekundárne bezprostredne/následne súvisiace zložky životného prostredia. Najviac primárne dotknutými zložkami životného prostredia sú živé organizmy a rastliny, živočíchy, biotopy, chránené územia (na národnej a európskej úrovni). Synergie sú zrejmé najmä v oblasti ochrany prírody a krajiny v témach, týkajúcich sa obyvateľstva – ochrana zdravia obyvateľstva, územný rozvoj, využitie územia. Nie sú zistené dlhodobé a trvalé negatívne vplyvy na životné prostredie. Prínosy pre životné prostredie dosahujú významný až veľmi významný stupeň. Účinky vplyvov sa odhadujú najviac na strednodobé až dlhodobé horizonty.
5.3 Bude mať predkladaný materiál vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice? (ktoré zložky a ako budú najviac ovplyvnené)?
Zo všetkých navrhovaných aktivít v Návrhu Programu Slovensko 2021 - 2027 možno významné negatívne cezhraničné vplyvy očakávať iba v opatreniach, týkajúcich sa dopravy, dopravnej infraštruktúry a mobility, uvádzaných v ciele 3 „Prepojenejšia Európa“ politiky súdržnosti a čiastočne v ciele 2 „Ekologická a nízkouhlíková Európa“ politiky súdržnosti, a to v rámci špecifického cieľa RSO2.8, týkajúceho sa udržateľnej mestskej mobility. Významné potenciálne nepriaznivé cezhraničné vplyvy predpokladáme len v prípade špecifického cieľa RSO3.1 Rozvoj inteligentnej, bezpečnej, udržateľnej a intermodálnej TEN-T odolnej proti zmene klímy, keďže v tomto špecifickom ciele ide o opatrenia zamerané na investície do dopravnej infraštruktúry nadnárodného významu. V uvedenom špecifickom

cieľi predpokladáme potenciálne nepriaznivé cezhraničné vplyvy iba pri opatrení 3.1.2, ktoré sa týka nadnárodnej tranzitnej cestnej infraštruktúry (diaľnice a rýchlostné cesty medzinárodného významu). V prípade ostatných špecifických cieľov zameraných na sektor dopravy, dopravnej infraštruktúry a mobility ide o implementáciu opatrení so zanedbateľnými alebo nulovými cezhraničnými vplyvmi. Vzhľadom na skutočnosť, že opatrenie 3.1.2. je zamerané na výstavbu siete diaľnic a rýchlostných ciest v trasách zaradených v základnej sieti TEN-T, očakáva sa zvýšenie atraktivity cestnej siete SR pre medzinárodnú/tranzitnú dopravu, takže je možné očakávať negatívne cezhraničné vplyvy v dôsledku očakávaného nárastu intenzity cestnej dopravy v susedných štátoch na hlavných cestných trasách (v rámci základnej siete TEN-T) smerujúcich na územie, resp. z územia Slovenska. Odporúča sa preto v rámci posudzovania EIA pri jednotlivých projektoch aj posúdenie cezhraničných vplyvov podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

5.4 Aké opatrenia budú prijaté na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie?

Predpokladané negatívne vplyvy na životné prostredie, zdravie a kvalitu života, ktoré si vyžadujú realizovať opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu negatívnych vplyvov sú identifikované v časti V.1. Správy o hodnotení Programu Slovensko. Ide o vybrané špecifické ciele a ich opatrenia v cieľi 2 „Ekologická a nízkouhlíková Európa“ politiky súdržnosti a vybrané opatrenia v špecifickom cieľi Fondu na spravodlivú transformáciu. Program Slovensko sa taktiež zaväzuje k striktnému posudzovaniu všetkých plánovaných investícií v súlade s princípmi hodnotenia opatrení „výrazne nenarušiť“ (DNSH). Naplnenie kritérií vyplývajúcich zo zásady výrazne nenarušiť sa bude zabezpečovať v súlade s hodnotením DNSH, ktoré je súčasťou prílohy 5 strategického environmentálneho hodnotenia Programu Slovensko podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V súlade so smernicou 2011/92/EÚ a všade tam, kde to bude potrebné sa vykoná posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA). V prípade investícií, ktoré sa nachádzajú v oblastiach citlivých na biodiverzitu alebo v ich blízkosti (vrátane siete chránených oblastí Natura 2000, lokalít svetového dedičstva UNESCO a kľúčových oblastí biodiverzity (KBA), ako aj iných chránených oblastí), bude kladený dôraz na primerané posúdenie, vykonávané v súlade s ustanoveniami stratégie EÚ v oblasti biodiverzity (COM (2011) 244), smerníc o vtákoch (2009/147/ES) a biotopov (92/43/EHS). Tam, kde to bude možné sa bude vyžadovať implementácia a dodržiavanie uznávaného systému environmentálneho manažérstva (ISO 14001, EMAS alebo ekvivalent). Opatrenia na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie budú identifikované pri príprave výzvy a posudzované pri výbere a schvaľovaní žiadostí o poskytnutie finančného príspevku.